

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

Годишник на Националната агенция за приходите

Мисия на Националната агенция за приходите:

Националната агенция за приходите събира ефективно данъците и осигурителните вноски, като изисква от всеки дължимото по закон и насърчава доброволното плащане.

Визия на Националната агенция за приходите:

Модерна и ефективна приходна администрация в услуга на обществото.

Основни постижения на Националната агенция за приходите:

- Преизпълнение на приходите в централния бюджет за 2006 г. с 11,2 %,
- Показателят „Приходи на един служител“ е нараснал с 84% за една година (до 2006 г.),
- Разходите по администриране на данъци и осигуровки намаляха,
- България стана президент на Европейската организация на данъчните администрации (IOTA),
- Повишаване на доброволното спазване на данъчните и осигурителните задължения.

“България влезе в ЕС с устойчива приходна администрация, която може да увеличи максимално нивото на доброволно спазване от страна на данъкоплатците и осигурителите; администрацията е подобрила ефикасността и ефективността при събирането на приходи; изградила е професионална работна сила и подход към управлението на човешки ресурси; има налични системи, с които да намали възможността за корупция и да подобри равнопоставеността и справедливото отношение от страна на администрацията. Това подпомогна усилията на правителството да намали данъчната и осигурителна тежест не само чрез намаляване на ставките на данъците и социалните осигуровки, но и чрез намаляване на разходите за събиране на приходите за данъкоплатците и обществото като цяло.”

Из Доклад на Световната банка, Февруари 2007

Съдържание

Приветствие от г-н Пламен Орешарски, Министър на финансите	4
---	---

Обръщение от г-жа Мария Мургина, Изпълнителен директор на НАП.....	5
---	---

“Кои сме ние и какво правим”	6
------------------------------------	---

МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА НАП

Мисия	7
Визия	7
Стратегически цели	7

Органи на управление и структура на НАП.....	8
--	---

Структура на НАП.....	8
-----------------------	---

Органиграма	8
-------------------	---

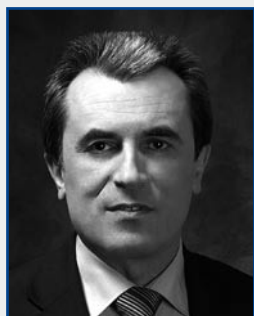
ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТОТО ПРЕЗ ПЪРВАТА ГОДИНА ОТ СТАРТА НА НАП

Какво направихме за една година	9
---------------------------------------	---

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ ЗА 2006 Г.

Таблицы и диаграми	14
--------------------------	----

ЗАКЛЮЧЕНИЕ	19
------------------	----

Приветствие от г-н Пламен Орешарски, Министър на финансите

Уважаеми госпожи и господа,

Една година след старта на Националната агенция за приходите държите в ръцете си първия "Годишник на НАП", който представя някои от постиженията на тази млада администрация.

Началото беше съпроводено от напрегнато гласуване на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс в последните дни на декември 2005 г. Стартът на НАП съвпадна с данъчната кампания за 2006 г., въвеждането на семейното подоходно облагане, преминаването на служителите от функция "Събиране" на НОИ и данъчната администрация в НАП, последващото им интегриране и най-вече всички въпроси дали ще се оправдаят очакванията за агенцията.

Сега, малко повече от година след този момент, мога да кажа, че не съжалявам, че застанах зад реформата. Приходите първоначално не намаляха, както това се случваше в други страни с подобни проекти, а НАП дори преизпълни заложения бюджет.

Именно за това бих искал да благодаря на всички служители на Националната агенция за приходите, които през 2006 година, въпреки увеличения обем на работата, новото законодателство, процедури и правила и повишените очаквания от обществото, успяха да се справят.

Международните финансови институции също отчитат положителния ефект от реформата. Мисията на Световната банка за четвърти пореден път даде оценка "Силно удовлетворителен" (най-високата оценка в скалата на оценяване на проекти в Световната банка).

Искам също да благодаря на всички Вас – клиентите на администрацията за това, че съвестно изпълнявате своите данъчни и осигурителни задължения. Защото обществото очаква честно и коректно администриране на данъците и осигурителните вноски и справедливи резултати от дейността на НАП.

След старта на НАП развитието на приходната администрация трябва да продължи, за да постигне целите на реформата. А именно – да предложи по-добро обслужване за клиентите си, да осигури повече приходи в хазната и по-добри условия на работа за служителите на НАП.

Пламен Орешарски,
Министър на финансите на Република България

Обръщение от г-жа Мария Мургина, Изпълнителен директор на НАП

Уважаеми клиенти, партньори, приятели,

Година след старта на Националната агенция за приходите искам да Ви благодаря за търпението, което имахте в този повратен за нашата администрация период. Защото успехите, които реализирахме се дължат и на Вас – нашите клиенти.

Работихме усърдно и съм щастлива, че песимистичните прогнози относно НАП не се сбъднаха и че вместо намалени приходи – ние преизпълнихме годишния план за постъпленията в централния бюджет с над 11%. Освен това показателят „Приходи на един служител“ нарасна с 84% само за една година. На практика това намали разходите за събиране на данъци и задължителни осигурителни вноски.

Чрез осъществените структурни промени, НАП обслужва и данъци, и осигурителни вноски със същия брой служители (близо 8 000), както през 2005 година, когато администрираше само данъци. Ефектът за националната икономика е, че една и съща дейност се извършва с 10% намаление на необходимите за нея ресурси. Спестяването на обществен ресурс в средносрочен план води до устойчиво увеличение на икономическата ефективност.

За реформата бяха направени сериозни инвестиции, които ще продължат да се усвояват до края на 2008 година. Изграденият капацитет обаче позволи да се постигне ръст в събираемостта на приходите, така че само с 1/3 от преизпълнението на плана за приходи през 2006 г., НАП е в състояние да изплати цялата направена инвестиция от 120 млн. лева за реформата.

Използвам възможността да изразя своята признателност и благодарност към всички служители на НАП за тяхната работа през годината. Основите вече са положени и сега можем да се гордеем заслужено, че сме част от организация, която е на нивото на останалите приходни администрации в ЕС.

Мария Мургина,
Изпълнителен директор на НАП

Изминалата 2006 година беше от изключително значение за приходната администрация в България, защото в този период Национална агенция за приходите започна реално да функционира. Обединени бяха функциите на данъчната администрация и функция „Събиране“ на Националния осигурителен институт и от 1 януари 2006 г. стартира администрирането на данъци и осигурителни вноски от една институция – НАП. Настоящият годишен отчет за 2006 година обхваща дейността на НАП като агенция – наследник на две административни култури – на данъчната администрация и НОИ, но работеща с нова структура, нова нормативна уредба, консолидиран човешки ресурс.

“Кои сме ние и какво правим?”

Национална агенция за приходите е специализиран държавен орган към министъра на финансите за установяване, обезпечаване и събиране на публични вземания от данъци и задължителни осигурителни вноски.

Националната агенция за приходите е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище гр. София.

Националната агенция за приходите обедини от 1 януари 2006 г. събирането и обслужването на републиканските данъци: данък върху доходите, патентни данъци, ДДС, корпоративни данъци и задължителните осигурителни вноски: здравните, вноските за пенсия, вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и др.

Националната агенция за приходите има 29 териториални дирекции, които обслужват републиканските данъци и задължителните осигурителни вноски.

МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА НАП

МИСИЯ:

Националната агенция за приходите събира ефективно данъците и осигурителните вноски, като изисква от всеки дължимото по закон и насърчава доброволното плащане.

ВИЗИЯ:

Модерна и ефективна приходна администрация в услуга на обществото

Националната агенция за приходите се стреми към високо обществено доверие, основано на следните принципи:

- Законност, равнопоставеност и справедливост,
- Отговорност, честност, прозрачност,
- Ефективност, достъпност, надеждност.

Националната агенция за приходите споделя:

- Екипното начало и корпоративния дух,

- Честността и доверието,
- Мотивацията и развитието на човешкия потенциал,
- Качественото обслужване.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

на Национална агенция за приходите залегнали в Стратегическия план на НАП 2004-2008:

1. Събиране на данъци и осигурителни вноски при постоянно повишаване на ефективността,
2. Стимулиране на доброволното изпълнение, основано на високо обществено доверие,
3. Развитие и утвърждаване на мотивиран човешки ресурс, като основен фактор за постигане стратегическите цели на организацията,
4. Прилагане на най-добрите практики и подпомагане процеса по присъединяване към ЕС,
5. Институционално изграждане и развитие на НАП.

Органи на управление и структура на НАП

Органи на управление на Националната агенция за приходите са Управителният съвет и изпълнителният директор. Управителният съвет се състои от министъра на финансите, управителя на Националния осигурителен институт, директора на Националната здравноосигурителна каса, заместник-министър на финансите, определен от министъра на финансите, и изпълнителния директор на агенцията. Председател на управителния съвет е министърът на финансите.

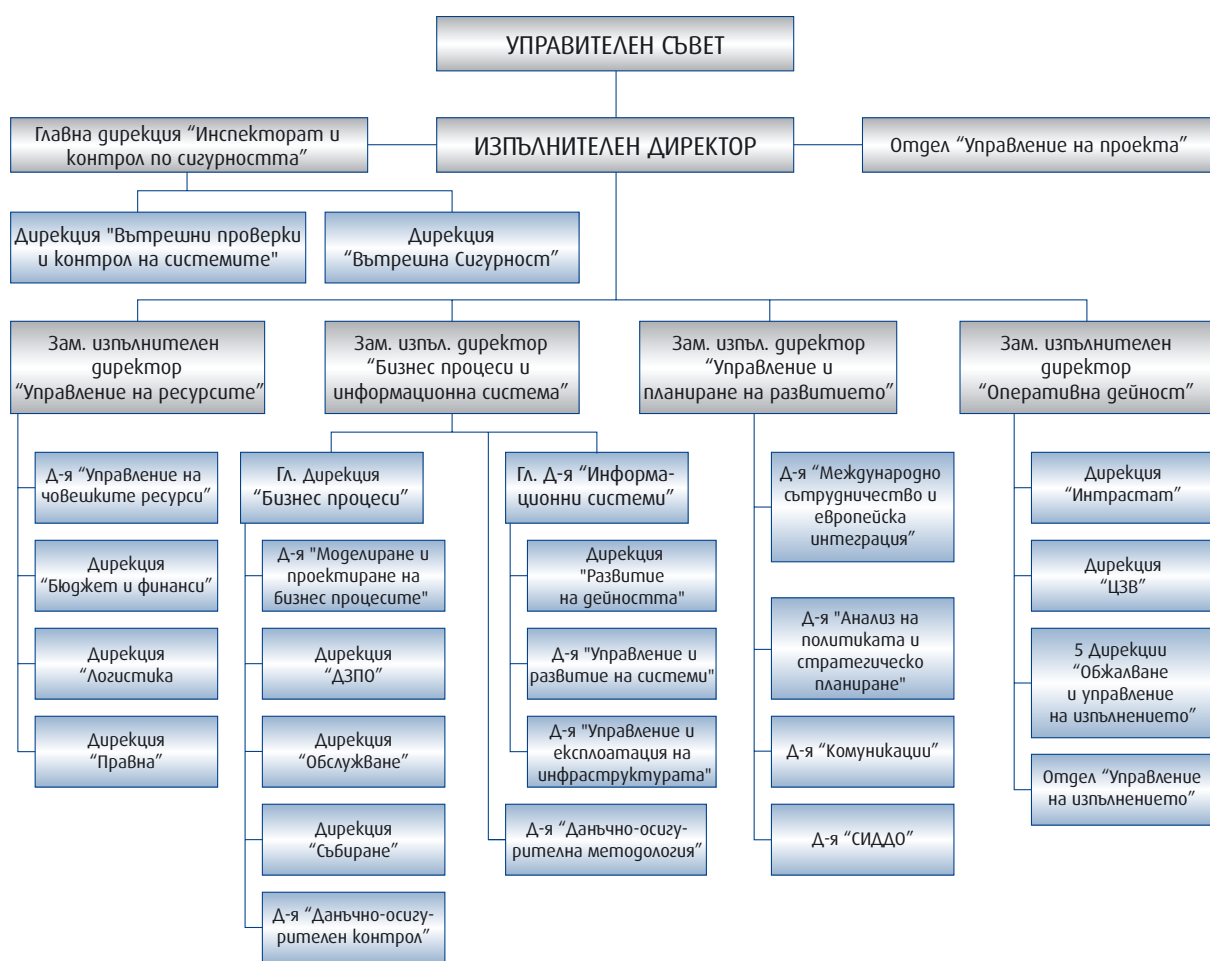
Управителният съвет по предложение на изпълнителния директор разглежда и одобрява стратегическия план на агенцията; отчета и анализа на изпълнението на плана за приходите от публични вземания; годишния отчет за дейността на агенцията; проекта на

бюджета на агенцията; териториалния обхват, седалищата и обхвата на дейността на териториалните дирекции; структурата на Централното управление и на териториалните дирекции и др.

Структура на НАП

Националната агенция за приходите се състои от Централно управление и 29 териториални дирекции. Централното управление подпомага дейността на изпълнителния директор по планирането, организирането, ръководството и контрола на цялостната дейност на агенцията, както и в изпълнението на предоставените му правомощия. Териториалните дирекции установяват, обезпечават и събират публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски, както и други публични вземания.

Органиграма на ЦУ на НАП

ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТОТО ПРЕЗ ПЪРВАТА ГОДИНА ОТ СТАРТА НА НАП

Какво направихме за една година

- Осъществи се процесът на преми-наване на служителите от ЦУ на НАП, Данъчна администрация и служителите от обособената функция “Събиране” на НОИ в НАП.
- Бяха създадени отделите “Управление на изпълнението” (УИ) и нов отдел “Оперативни дейности”; Приета е политика за изнасяне на част от управлението и контрола на изпълнение на оперативната дейност от централно на регионално ниво, което дава възможност на Централно управление да се насочи в по-голяма степен към стратегическите въпроси за развитието на организацията като цяло.
- Беше създадена главна дирекция „Инспекторат и контрол по сигурност“. Основна функция на дирекцията е осъществяване на административен контрол върху дейността на приходните органи и служителите на администрацията, извършване на анализ на дейността на структурните звена на администрацията, извършване на проверки по сигнали и жалби срещу незаконни и неправилни действия или бездействия на служители на Агенцията, като и осигуряване сигурността на служителите и имуществото на организацията.
- Съгласно Закона за вътрешния одит в публичния сектор в НАП бе изградено и действа звено за вътрешен одит.
- От 2005 г. действа автоматичен телефон за подаване на сигнали срещу корумпирани служители, който работи 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата. Телефонният номер 811-77-55 е обявен на официалната интернет страница на НАП.
- Като измерител за прозрачност в работата на администрацията, Националната агенция за приходите извършва периодична оценка за въздействието на провежданата политика посредством проучвания на общественото мнение; количествени показатели за измерване на напредък; механизъм за вътрешна отчетност.
- За ограничаване на корупционни прояви в сферата на обществените поръчки са разработени вътрешни правила за подобряване на организацията при провеждане на обществените поръчки.
- Във връзка с пресичането на корупционни прояви са създадени ин-

струкции за взаимодействие между НАП, МВР и Държавна комисия по хазарта.

- През 2006 г. бяха утвърдени Етични норми за поведение на служителите в приходната администрация.
- С цел подобряване качеството на обслужване на задължените лица, формиращи основна част от постъпленията в бюджета, в 28-те териториални дирекции бяха създадени офиси/звена за обслужване на средните данъкоплатци и осигурители.
- През 2006 година с цел облекчаване на клиентите си, НАП стартира процес по сключване на споразумения с общините за приемане на трудови договори, проверка на здравния статус на лицата и връчване на издадени от НАП удостоверения. В тази връзка бяха подготвени и подписани споразумения с около 30 общини.
- Успешно бе реализиран от 05.06.2006 г. проектът за въвеждане на международния номер на банкова сметка (IBAN).
- Бяха изработени, утвърдени и популяризирани стандарти за обслужване и харта на клиента. Стандартите са задължителни за прилагане от всички служители на приходната администрация.

- През изминалата 2006 г. беше изготвена и приета Стратегия по изграждането на Информационен център за предоставяне на данъчна и осигурителна информация и услуги за клиентите на НАП.
- Успешно бяха проведени преговори със САЩ за сключване на Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане. Постигането на договореност със САЩ по проблемите на избягване на двойното данъчно облагане е много голям успех за България, като се има предвид, че близо 16 години тези преговори бяха замразени.
- Подписани бяха спогодби за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и: Република Литва, като държава-членка на ЕС. Задължително изискване за всички държави-членки на ЕС; Хашемитско Кралство Йордания, Ислямска Република Иран, Алжирската демократична и народна република.
- В изпълнение на задълженията по чл. 17 („Транспониране“) от Директива 2003/48/ЕЕС на Съвета на Европейския съюз от 3 юни 2003 г. относно облагането с данъци на доходите от спестявания под формата на лихвени плащания, бяха проведени преговори и подписани 10 спору-

меня относно облагането с данък на доходи от спестявания с десет зависими и асоциирани територии, които са извън фискалната територия на ЕС, но са потвърдили, че ще прилагат договорените в Директивата мерки за облагане с данък на спестяванията. Това са Гърнси, Джърси, остров Ман, Холандски Антили и Аруба, Ангила, Британски Вирджински острови, Каймановите острови, Кралство Монтсерат, острови Търкс и Кайкос.

- Беше отпечатан и разпространен първи брой на бюлетин на НАП „Компас“ с информация относно данъчната и осигурителната практика.
- През 2006 г. българската приходна администрация пое председателството на Изпълнителния съвет на Европейската организация на данъчните администрации (ЮТА). Изпълнителният директор на НАП г-жа Мария Мургина пое президентския пост от унгарския си колега Януш Сикора.
- Информационната система за управление на приходите ще осигурява цялата необходима на НАП функционалност за администриране на данъчни задължения и задължителни осигурителни вноски. Основните

функционални компоненти и модули на системата следва да бъдат разработени и доставени на 2 фази, както следва:

- през 2006 г.: подготовка за внедряване от 01.01.2007 г. на Фаза 1: „Сигурност“, „Регистрация“, „Обработка на декларации и определяне на задълженията (ЗОДФЛ, ЗКПО, ДДС, задължителни осигурителни осигуровки)“, „Обработка на плащания“, „Данъчно – осигурителна сметка“, „Приходно счетоводство“, „Услуги за клиенти“ и „Управление на архиви“;
 - предстоящо през 2007 г.: Фаза 2: „Ревизии“, „Принудително събиране“, „Контрол на некоректните клиенти“, „Обжалване“ и „Глоби“.
- От средата на месец ноември 2006 г. стартира провеждането на пилотно внедряване на СУП в три ТД на НАП - „Големи данъкоплатци и осигурители“, Пловдив и Бургас. През месец декември е извършено национално внедряване на СУП в резултат на анализа от експлоатацията в пилотните обекти. В пилотното внедряване се използват само модулите, които следва да се внедрят

от 1 януари 2007 година.

- На 10 май 2006 г. УС на НАП прие промени в типовата структура на НАП, пряко свързани и с приетите от правителството промени в Устройствения правилник на МФ и на Второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на финансите за оптимизация на числения състав на МФ. НАП извърши съкращение на персонала с 10%. Намалението на числеността на персонала включваше и опростяване на управленските взаимовръзки и преразпределение на функции и отговорности. Проведена бе кампания "Препоръка от НАП" във в. "Капитал" и работодателски сайтове за намиране на работа на съкратените служители.
- Със своя разработка в организираня от Института по публична администрация и европейска интеграция (ИПАЕИ) конкурс на тема: "Ефективно управление на човешките ресурси", дирекция УЧР спечели почетна награда за добри практики.
- Напълно завършени, обзаведени и въведени в експлоатация през 2006 година са административните сгради на НАП в градовете Варна, Видин,

Кърджали, Търговище и Добрич.

- Изготвени бяха наръчници по стратегическо и оперативно планиране в НАП. Въз основа на тях поетапно ще се разгръща процеса по планиране в НАП.
- През 2006 г. беше изработен мултимедиян диск за Проекта за реформа в администрацията по приходите в България.
- Периодично се изработва и разпространява Вътрешноведомственият бюлетин "Посоки".
- През 2006 г. приключи изграждането на българската информационна система за обмен на информация по ДДС с държавите от ЕС – VIES.
- Системата Интрастат стартира експериментално от 1 септември 2006 г. В НАП е създадено специално звено „хелп-деск“ за предоставяне на информация и оказване на съдействие на търговците по прилагане на системата Интрастат. Бяха изготвени и утвърдени законовите и подзаконовите нормативни актове и административни документи, необходими за прилагане на системата Интрастат.

Изпълнение на приходите за 2006 г.

Приоритетно представяне чрез таблици и диаграми

- изпълнение в централния бюджет
- изпълнение на приходите за ДЗПО и по бюджетите на НОИ и НЗОК

Изпълнение на приходите, администрирани от НАП, 2005 – 2006 година

ПРИХОДИ	Отчет 31.12.2005 г. хил. лева	План 2006 г. хил. лева	Отчет 31.12.2006 г. хил. лева	% на изпълн.
1. Данъчни приходи	3 373 477,6	3 205 877,3	3 648 382,9	113,8%
Корпоративен данък	924 299,0	970 370,3	1 206 389,5	124,3%
Данък Върху дивидентите, ликв. дялове и доходите на ЧЛ	86 119,1	72 100,0	127 706,9	177,1%
Данък Върху доходите на физическите лица	1 246 776,1	1 038 247,0	1 324 597,1	127,6%
Акцизи	748 673,8	833 500,0	934 859,9	112,2%
Данък Върху добавената стойност	178 735,4	100 000,0	-158 554,4	
Други данъци	188 874,2	191 660,0	213 384,0	111,3%
2. Неданъчни приходи администрирани от НАП	226 809,2	290 233,0	240 420,7	82,8%
<u>Общо ЦБ</u>	3 600 286,8	3 496 110,3	3 889 021,0	111,2%
<u>Общо приходи ЗОВ</u>	3 626 995,7	3 406 431,7	3 639 838,5	106,9%
ДОО (сметка 7315)	2 803 613,1	2 471 144,8	2 661 944,6	107,7%
НЗОК (сметка 7316)	592 072,9	656 321,6	653 316,2	99,5%
ФГВРС (сметка 7317)	24 872,1	28 706,8	32 333,1	112,6%
ДЗПО (сметка 7318)	190 146,4	232 557,9	273 919,1	117,8%
УчПФ (сметка 7319)	16 291,2	17 700,6	18 325,5	103,5%
<u>Общо приходи НАП</u>	7 227 282,5	6 902 542,0	7 528 859,6	109,1%

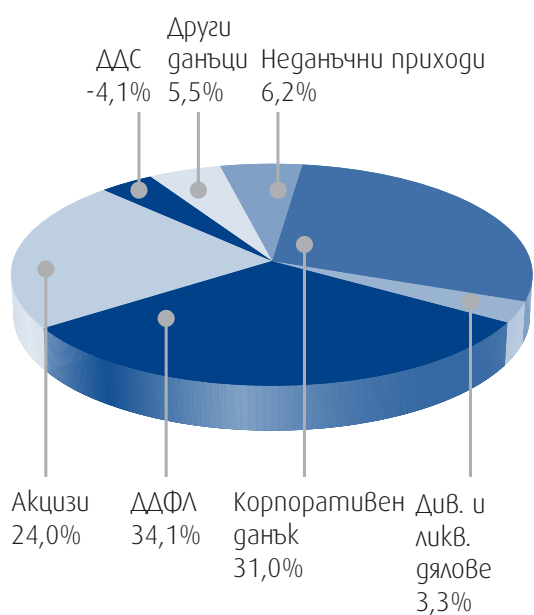
Изпълнение на приходите за 2006 г.

Към 31.12.2006г. приходите (данъчни и неданъчни) за централния бюджет, събрани от Националната агенция за приходите, са 3 889,0 млн. лв., което е с 288,7 млн. лв. (8,0 %) повече в сравнение с отчета за миналата година при намаление на плана за 2006 г. с 5,0 %. Годишният план е изпълнен на 111,2 %. Към 31.12.2006 г. приходите за ДЗПО и по бюджетите на НОИ и НЗОК, събрани от Националната агенция за приходите, са 3 639,8 млн. лв., което е с 12,8 млн. лв. (0,4%) повече в сравнение с отчета за същия период на миналата година при

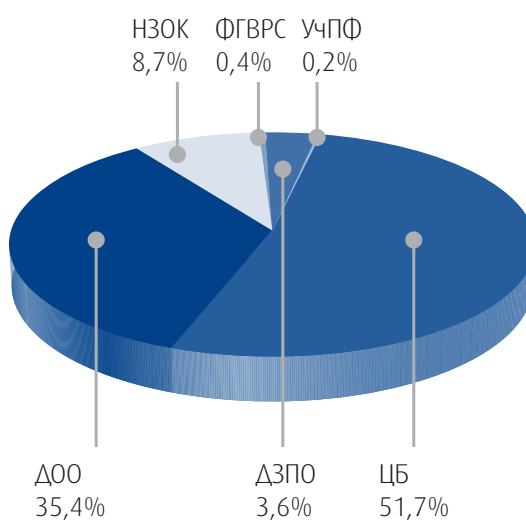
намаление на осигурителната тежест през 2006 г. с 6,0 пункта. Годишният план е изпълнен на 106,9 %.

През 2006 г. приходите (данъчни и неданъчни) в централния бюджет, за ДЗПО и в бюджетите на НОИ и НЗОК, събрани от НАП, са 7 528,9 млн. лв., което е със 301,6 млн. лв. (4,2 %) повече в сравнение със събраните от ТДД и РУСО през 2005 г., като приходите събрани в централния бюджет нарастват с 8,0 %, а приходите събрани от НАП за ДЗПО и по бюджета на НОИ и НЗОК нарастват с 0,4 %.

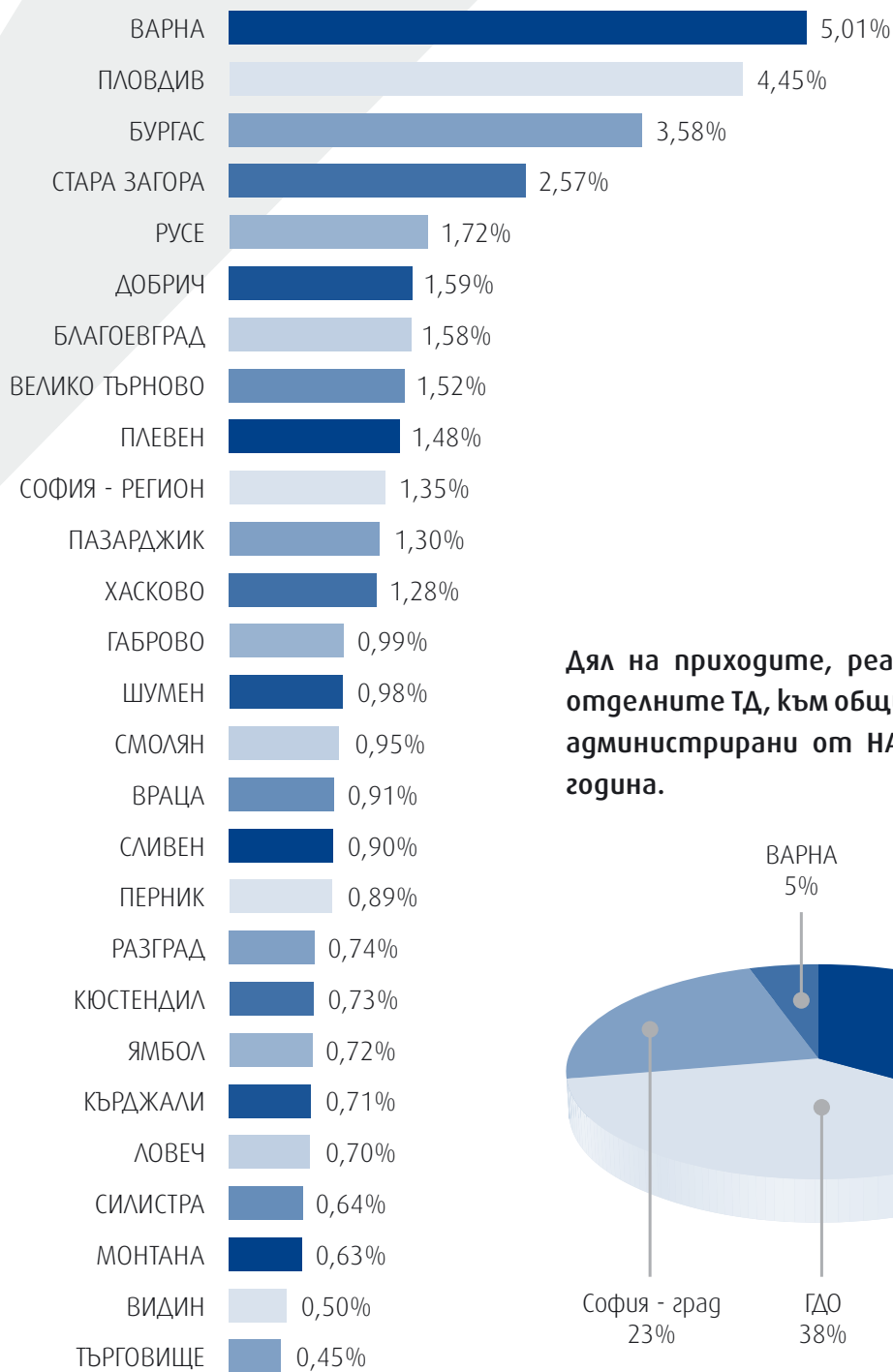
Структура на приходите за ЦБ събрани от НАП - 2006 година

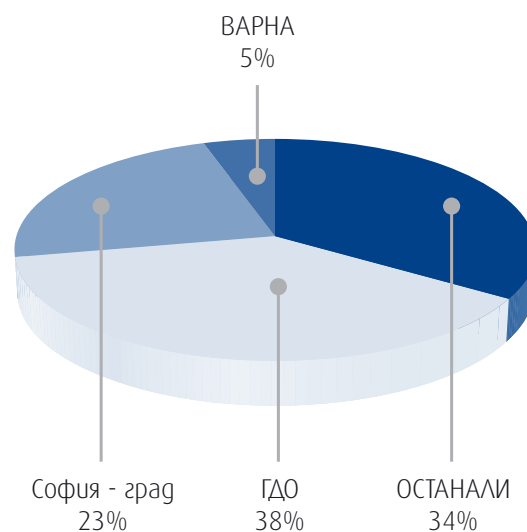
Структура на приходите събрани от НАП - 2006 година

Изпълнение на приходите за 2006 г.

Дял на приходите, реализирани от отделните ТД, към общите приходи, администрирани от НАП през 2006 година.

Изпълнение на приходите за 2006 г.

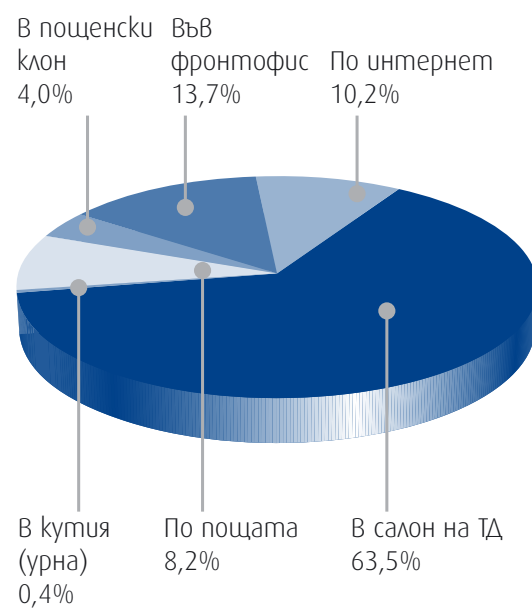
Приети данъчни декларации по видове данъци и начин на подаване

Основание	година		Изменение 2006/2005	
	2005	2006		
	брой	брой	брой	%
По чл. 41 от ЗОДФЛ – облагане доходите на физическите лица	763 357	1 145 466	382 109	50,1%
По чл. 57 от ЗОДФЛ – за доходи извън трудови правоотношения и пенсии	78 166	82 072	3 906	5,0%
По чл. 43 от ЗОДФЛ – патентен данък	204 703	196 370	-8 333	-4,1%
По чл. 51 от ЗКПО – корпоративен данък	155 896	178 008	22 112	14,2%
По ЗДДС – данък добавена стойност	1 079 808	1 181 180	101 372	9,4%
По ЗА – акциз	12 862	6 284	-6 578	-51,1%

Приети данъчни декларации по видове данъци и начин на подаване

Приети данъчни декларации през 2006 година													
Основание	ОБЩО	В това число											
		В салон на ТД		В кутия (урна)		По пощата		В пощенски клон		Във фронтофис		По интернет	
	бр.	бр.	дял	бр.	дял	бр.	дял	бр.	дял	бр.	дял	бр.	дял
чл. 41 от ЗОДФЛ	1 145 466	609 482	53,2%	11 406	1,0%	171 955	15,0%	95 719	8,4%	256 645	22,4%	259	0,0%
чл. 57 от ЗОДФЛ	82 072	46 281	56,4%	213	0,3%	12 837	15,6%	0	0,0%	22 738	27,7%	0	0,0%
чл. 43 от ЗОДФЛ	196 370	125 338	63,8%	143	0,1%	12 996	6,6%	7 445	3,8%	50 448	25,7%	0	0,0%
чл. 51 от ЗКПО	178 008	85 620	48,1%	462	0,3%	30 358	17,1%	9 722	5,5%	50 976	28,6%	865	0,5%
ЗДДС	1 181 180	898 885	74,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	282 295	23,9%
ЗА	6 284	6 284	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
ОБЩО	2 789 380	1 771 890	63,5%	12 224	0,4%	228 146	8,2%	112 886	4,0%	380 807	13,7%	283 419	10,2%

Структура на приетите данъчни декларации за 2006 г., по начин на подаване

Заклучение

След като България вече е член на Европейския съюз, пред НАП стоят редица предизвикателства, свързани с удовлетворяване изискванията на ЕС и създаване на една модерна европейска приходна администрация.

Изграждането на Националната агенция за приходите е най-мащабният проект за реформа в държавната администрация в България. Една година след ефективния старт на НАП имаме положителен ефект в три направления. Това са реструктурирането на данъчната администрация чрез централизирането ѝ в 29 териториални дирекции и прехвърлянето на местните данъци и

такси на общините. На второ място - повишаването на ефективността на администрацията, включително възползване от предимствата, свързани с общия процес за събиране на данъци и осигурителни вноски, произтичащ от новия Данъчно-осигурителен процесуален кодекс. Третото направление е изграждането на необходимите капацитет и системи за обмяна на информация със страните от Европейския съюз. Значителна част от работата в тези три направления беше реализирана в периода 2004-2006 г., като в определени области тя ще продължи и през 2007 г.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ

www.nra.bg